

viszonyok között s a rosszul fizetett, leggyatrább anyagi helyzetben élő nyomorult gépember energiátlan és korruptség hajlandó. — Biztosítsuk csak annak a kellően kvalifikált, tisztességes s legalább is az állami méretekkel dotált közigazgatási tisztviselőnek vagyoni helyzete rendezettsége mellé a politikai, az államhatalomtól való függetlenséget is, — azonnal nem lesz olyan hajmeresztően félelmetes az állami közigazgatás, Modern képzettségű, az egyéni tisztességükre féltékeny jogász-elemek tudni fognak a megfelelő kenyer után s miután megszűnik az államtól való függési viszonya: lesz erélye, bátorsága, tekintélye, tudása, műveltsége, szabadsága és függetlensége, hogy határozatait, tisztirendelkezéseit a jog, törvény és igazság szellemében hozza meg.

Két kulturkép a vendvidékről

A napokban egy kis vend fiuval volt valami dolgom. Egy vend iskolásfiuval, aki egy kukkot sem tud magyarul. Még arra a kérdésemre sem tudott megfelelni, hogy hogy hívják, hová való és hányadik osztályba jár? Tolmács utján tudtam csak kihuzni belőle, hogy Nagypalánin laknak a szülei, ott jár iskolába, még pedig a harmadik elembe.

Ha nem ismerném a nagypalánai tanítót és a nagypalánai iskolaviszonyokat, azt hinném, hogy Nagypalánin abszolúte semmi sem történik a magyarosítás érdekében. Pedig ott is magyar iskola van, ott is magyar tanító tanít, éppoly buzgalommal és agilitással, mint bárhol másutt. Csak-hogy a nagypalánai iskolába száznál jóval több gyermek jár egy tanerő keze alá. Tessék jól megérteni, száznál több vend születésű, vend nyelvű gyermek! Ez olyan égbekiáltó abszurdum, amelyhez hasonlót még Diogenes lámpájával sem találunk a kulturállamokban.

Itt Magyarországon pedig százával akadnak az olyan iskolák, ahol a törvényes létszámnál sokkal több gyermek, sokszor 120—130 gyermek nevelése van egy tanitóra bízva. Ezek közé tartozik a nagypalánai iskola is. Tessék itt magyarosítani úgy, hogy annak eredménye is lássék!

Szaporítani kell a tanerőt és tisztességesen kell díjazni a nemzetiségi vidéken működő tanító-

nak a más tanítókéval jóval felelősségteljesebb munkáját, ezzel lehet csak elérni azokat a látható eredményeket, amiket a magyar kultúra terjesztőtől, a nemzetiségi vidéken működő magyar tanítótól vár az állam és a közvélemény.

Természetesen, az eredményes magyarosítás fő-fő kelléke a tanító megalkuvást nem ismerő, törhetetlen magyarsága. Azért állannak és felekeznek, társulatoknak és egyedeknek jól meg kell gondolni, kit küldenek a gátra, kit küldenek ki a szélekre, megvívni a magyar szó, a magyar nyelv fenséges nagy csatáját. Ember kell ide, akinek magyar a szíve, magyar a lelke, magyar minden porcikája, lehellete. Aki nyílt sisakkal, világos programmal, büszkén, felemelt fővel küzd a célért és nem hordoz titokban a lelkében kétes értékű svaregelb ábrándokat, a magyar állameszme biztonságát veszélyeztető célokat.

Mert hát gyakran találkozhatunk a nemzetiségi vidéken működő tanítók között is olyan madárral, aki a saját fészkét piszkítja be. Itt van rá egy példa. Egy levél, amelyet Cserföldről hozott nekem a posta. Így íme:

„Tisztelt Szerkesztő ur!

Felhívom becses figyelmét a községünkben ösz óta működő tanító hazafiatlan eljárására. A tanító ur, aki magyar születésű ugyan, de egy Bécs melletti kolostorból, ahol kispap volt, került az iskolánkhoz, elrendelte a helybeli kereskedőnél, hogy az iskola számára osztrák gyártmányú iskolaszereket hozasson. És most minden osztrák a mi állami segéllyel támogatott iskolánkban, de legfőképpen osztrák az illető tanító ur, mert magyar ember ilyen dolgra nem képes, stb.“

Igy a levél. Az írja a faluban nem utolsó ember, tehát szavahihetőségében, megbízhatóságában nincs okom kételkedni. Különbösen is írásbeli dokumentumokat csatolt a levélhez, amelyekből tényleg kitűnik, hogy a cserföldi tanító ur — osztrák malomra hajítja a vizet. Miért? Hisz amint a neve mutatja és a levél írja, magyar ember ő is. Talán nem jó neki a magyar kezek gyártotta plajbász, tollszár, írka? Akkor mi a fenének eszi a mi kenyereinket?! Végtelenül szomorú dolog, hogy éppen nemzetiségi vidéken működő tanító jár elől rossz példával. Mit várhatunk akkor a reá bízott növendékektől, ha ő is rug egyet a magyar iparon?!

A tanfelügyelőség figyelmébe ajánljuk a nagypalánai és cserföldi iskolákat. Az egyikben száznál több gyermek jár egy tanító keze alá, a má-

sikból pedig a tanító ur parancsa folytán kiküszöbölték a magyar gyártmányú iskolaszereket. Így nem lehet magyarosítani.

A koronaértékben való számitás kötelezővé tétele.

A képviselőház január 17-iki ülésében letárgyalta és elfogadta az egyes pénzforgalmi eszközök szaporításáról szóló törvényjavaslatot, mely tizenöt millió korona kétkoronás és az 1892 t.-c. 14. §. alapján vert 60 millió korona egykoronás ezüst érmen felül további harminc millió korona egykoronás veretéről intézkedik.

Fontos intézkedést tartalmaz a törvényjavaslat 7. szakasza, mely így hangzik:

A magyar szent korona országainak egész területén a kereskedők és iparosok a közönséggel szemben csak a koronaértékben való számitást használhatják.

Tilos ennél fogva más, mint a koronaértékben való számitás használata ajánlatokban, számlákban, jegyzékekben, számadásokban, árjegyzékekben, hirdetésekben és a nyilvánosságnak szánt egyéb közleményekben, továbbá kirakatokban, üzlethelyiségekben, kiállításokon, vásárokon és hasonló alkalmakkor.

Aki a tilalom ellen vét, kihágást követ el és az illetékes kir. járásbíróóság által 200 kor.-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Erről a szakaszból a pénzügyminiszter a törvényjavaslat indoklásában ezeket mondja:

Abból a célból, hogy a koronaértékben való számitás most már teljesen meghonosodjék, szüksége mutatkozik annak, hogy a kereskedők és iparosok a közönséggel való üzleti forgalomban a koronaértékben való számitás használatára köteleztesse és hogy más, mint a koronaértékben való számitás használata eltiltassék. Ezt célozza a törvényjavaslat 7. §-a, mellyel azonos rendelkezések a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban már 1908. év óta érvényben vannak.

A kétkoronások 835 ezredrészes ezüstöt és 165 ezredrészes rezet tartalmazó ötvözetből fognak veretni. Egy kilogramm ötvözt ezüstből 100 db. kétkoronás vernek, úgy, hogy egy darab kétkoronás sulya 10 gramm lesz.

A kétkoronások képlájára öfelsége mellképe jön az 1892. évi XVII. törvény cikk 5. §-ában foglalt körirattal, a hátlapra lebegő angyalok által tartva a magyar korona, a korona alá koszorúba foglalva az értékljelzés: „2 korona“ és a veretés évszáma.

A kétkoronások karimája sima és rajta mélyített betűkkel e szavak lesznek: „Bizalom az ősi érvényben“.

A kétkoronások átmérője 27 milliméter lesz.

Az alkohol az iskolában.

A tanfelügyelő a vármegye tanítóihoz.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyénk tanfelügyelője, a mult héten a következő felhívást intézte a megye tanítóóságához:

Zalavármegye összes állami, községi és izr. elemi népiskolái igazgatótanítóinak és tanítóinak.

Vallás- és közoktatásügyi Miniszter ur az alkohol fogyasztással való visszaélés meggátolása, illetve az alkoholizmus elleni küzdelemnek az iskolában való érvényesítése céljából, a hivatali elődei által kibocsájtott rendeletek kapcsán, az azokban körvonalazott tevékenység eredményének támogatása és minél hatékonyabbá tétele céljából mult év november hó 10-én 3182. elnöki számú rendeletbeu meghagyta, hogy az 1912. évtől kezdve minden állami, községi, felszólalt és magán elemi népiskolában, továbbá tanító és tanítónőképző intézetek gyakorló iskoláiban minden évben a gondnokságok, iskolaszékek és tantestületek együttes megállapodásával meghatározandó külön nap szenteltessek kizárólag arra a célra, hogy az alkoholizmus káros hatásait az iskolák növendékeivel behatóan megismertessék.

Az ezen napon az iskolákban tartandó előadásokra nézve gondoskodott a Miniszter ur a népiskolai gyermekek értelmi fokának megfelelő mintaszerű előadásnak megírásáról, melyet

Az öreg molnár nyilván megsokalta a bizalmas társalgást, kiszólt a malom ablakán:

— Jetti, a teheneket...

A többi nem hallatszott el odáig. Elkapta az illatos szélle s elnyelte a fák lágy suttogása. De Jetti magától is tudta, hogy most mennie kell és a dolga után kell látnia, pedig még sokáig elhallgatta volna a nagyur beszédét a főváros ékszeres, selyemruhás embereiről.

Köszönt és elindult.

A férfi egy darabig hagyta menni. Gyönyörködött a sudár, karesu természetben, ringó csipőiben, könnyed járásában. Aztán utána szólt:

— Mikor jön legközelebb erre a postakocsi?

— Mindjárt itt kell lennie, — felelt az asszony és eltűnt a kis házban.

A férfi lefelé indult a hegy oldalán a postatunak, ahol csakhamar eléje tűnt a postakocsi. Intésére megállott. Ő beült.

Utközben azon igyekezett, hogy emlékeztetébe jól fölvesse a malom fekvését, ahova többször is el fog látogatni, mert érezte, hogy lilíomtot talált itt fel a nagyvilág és önmaga számára.

Csak két óra múlva érkezett meg a kastélyba, melynek tulajdonosa neki nagybátyja volt s ő jelenleg a vendége.

(Folytatása következik.)

— Kár, gondolja?

— Magának ott fenn lenne a nagyvárosban a helye, ahol megbecsülnék az emberek s ahol jó élet várna reá. Véték itt az Isten háta mögött a szépségét elmúlni engedni; ott fenn megbámulnák, megcsodálnák. Kár érte...

— Lehet, de hát...

— Mert hát nem azért ad Isten az embernek pénzt és gazdagságot, hogy éhezzen és rongyokban járjon. Hanem hogy felhasználja okosan a maga és mások javára. Nem azért adta magának úde szépségét, hogy itt megmondhatatlanul, észrevétlenül eltékozzolja. Hanem hogy okosan felhasználja, mint ahogy sok százan teszik. Minden ember életével van a Teremtőnek valami célja. Hasznára kell lenni a világnak még a legparányibb feregnek is és százezeret egy embernek.

Az asszony áhitattal hallgatta a csabító beszédét. Ugy vélte, hogy habár ezeken a hangokon ember még nem beszélt hozzá, de már álmában, gondolataiban pendült meg lelkében egy-egy hur, amely mondott az idegen férfi szavaihoz hasonló.

— És még csak kilátásom sem lehet arra, hogy kikerülök ebből a környezetből, — mondta szomorúan.

— Ki tudja? — felelte a férfi.

— Ki tudja! — sóhajtott az asszony, de leritt az arcáról, hogy maga sem hiszi, hogy valaha más élet fakadjon számára.

minden iskola részére egy példányban rendelkezésre bocsát.

Látva a nagy és súlyos veszedelmet, mely az alkohólizmus által népünk egészségügyi, anyagi és erkölcsi terén egyaránt, a legfélelmetesebb következményekkel fenyegeti, nem kétkélem, hogy a gondnokságok, iskolaszékek és tantervűletek a saját hatáskörükben készségesen el fognak követni mindent, ami a jelzett baj nyomában jár, vészterhes hanyatlás terjedésének gátát vehet.

És miután kétség nem férhet ahhoz, hogy az emberi szenvedelmek ellen a küzdelmet — eredményre való kilátással — legirrább a fogékonyság gyermekkorban lehet felvenni; miután ez a zsenge kor az, melyben a mérlegelve és gondosan irányított nevelés valósággal csodával határos eredményeket képes elérni: Miniszter ur szüköslegesnek tartja, hogy az alkohólizmus elleni küzdelem olyan alakba vitessék be a népiskolába, amely tanulságos voltánál fogva a nemzet jövő reményének, az ifjúságnak a szívét és lelkét megerősíti, és megjelenése külsőségeinek ünnepei jellege által elméjét is a tárgy fölötti gondolkodásra serkentesse.

Ha ezen ünnepség mindig és mindenhol az intentionált szellemmel fog megtartatni, akkor ez az egy, a szorgalmi időből kikapcsolt nap az ő áldásos eredményeiben dus kárpótlást fog nyújtani a csekély mulasztásért, mit a tanulmányi rendezés elődező.

Felhívom Cimet, hogy ezen intézkedésemet a gondnokságnak, illetve iskolaszékek haladéktalanul bemutassa s egyben a helyi viszonyok figyelembe vételével kiűzendő napon megtartandó ünnepségről ez évi június hó 1-éig hozzám, minden további sürgetés bevéára nélkül, kimerítő jelentést tegyen, mely általam a Miniszter urhoz fog felterjesztetni.

Zalaegerszeg, 1912. évi február hó.

Dr. Ruzsicska Kálmán
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

HIREK.

— **Elöléptetés.** A m. kir. pénzügyminiszter Óriás János alsólendvai adóhivatali ellenőrt a X-ik fizetési osztályból a IX-ik fizetési osztályba léptette elő.

— **Uj állami trachoma- orvos.** Több ízben megírjuk, hogy a belügyminiszter a belatinci áll. trachoma-orsói állást megakartta szüntetni s ezért dr. Piitz er Endre trachoma-orsót elhelyezte onnan. Később a vármegyei közigazgatási bizottság kérésére a miniszter mégis meghagyta a belatinci trachoma-orsói állást s orvosnak dr. Iványi István orvost nevezte ki. Az új trachoma- orvos a mult heten már meg is kezdte működését s nem Belatincon, hanem Cserföldön fog lakni.

— **Az Alsólendvai-Vidéki Takarékpénztár házipénztári terve.** Ha az előjelek nem csalnak, legközelebb egy monumentalis, szép épülettel gazdagodik városunk. Egyik pénzintézetünknek, az Alsólendvai-Vidéki Takarékpénztárnak ugyanis a fúta cye legszébb pontján, a fő- és Kerti-utácsk torkolatánál, a Pollák Lázár-féle ház átellenében van egy nagykiterjedésű gyönyörű telekje, amelyen jelenleg két ódon, özönvízelőtli épület rontja a város egyetlen valamire-való utcájának esztétikáját. Erre a területre már évek óta szándékozik építeni a pénztár, de a terv előttünk nem ismert okok miatt mindeddig nem lett keresztülvéve. Most végre a takarékpénztár f. hó 10-ikei közgyűlése egész komolyan foglalkozott az építés ügyével s miután belátta, hogy a jelenlegi hivatalos helyiség az állandó fejlődésben levő intézetnek egyre szűkebbnek bizonyul, az építést elhatározta és ehhez a szükséges elemunkálatokkal, a szakértői tervek és ajánlatok bekérésével, stb. az igazgatóságot teljes hatáskörrel megbizta. Ilyformán a takarékpénztár részéről az házipénztár befjezett tény s már csak nagyon rövid idő kérdése, hogy mikor kezdik meg a bontási, illetőleg építési munkálatokat, a melyeket még ez évben befejezni szeretnénk. A monumentalisnak ígérkező épületet egyemeletesre, □ alakban tervezik, oly formán, hogy az épület

egyik mellékszánya a Kerti-utácsára nézve s az izz. elemi iskoláig nyúlna. A fúta cye frontra üzlet-helyiségeket terveznek modern portálékkal s ide tervezik az intézet hivatalos helyiségeit is. Az építési tervét bizonyára ószinte örömmel fogadják minden alsólendvai, mert ez fúta cye csinosodását jelenti.

— **Hegyközségi közgyűlés.** Az alsólendvai hegyközség március hó 3-án délután 3 órákor a községi tanácssteremben rendezett tavaszi közgyűlést tart. Tárqsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1911. évi zárszámadás előterjesztése. 3. Esetleges indítványok. 4. A szőlőmoly veszedelmének ismertetése és az ellene való védekezésről.

— **Állatvizsgálat.** Az előjáróság közhírré tette, hogy f. hó 22-én d. e. 9 órákor a főszolgabíróság előtt bika- és kanvizsgálat lesz. — Ilyen vizsgálatokat máshol az állatvásártérben szoktak elintézni; nálunk ebben is speciálisak, — itt a fúta cye intézik el.

— **A lendvavásárhelyi Iparos Olvasókör** megalakulása alkalmával, f. hó 14-én rendezett tancmulatság igen szépen sikerült, amit a rendezőség fáradságtalan buzgalmánál és figyelemességének lehet köszönni. — A mulatságok felülfizetni szíveskedtek a következők: Kovacs Ferenc Alsómorác 4 kor., dr. Kollin Ignác 2 kor., 20 fill., Szabó Imre, Széiler Ferenc, Benézik István, Fehér Kálmán, Lovenyák Vince, Horváth Mihály, Sbul Károly Radamos 2-2 kor., Makovecz Károly, Belső István 1-40—1-40 kor., Gomosi és Wendl cég Alsólendva, Feigelstock Jakob, Székely János, Borbély János, Milhofer Adolf 1-20—1-20 kor., Turza János, Milhofer Jakob 1-1 kor., Szabó Ferenc, Németh Vendel, Kühár Lajos, Göncz János, Bognár Kálmán, Soós Lajos, Vörös András Zsitók, Gider Gusztáv Zsitók 40—40 fillér. — A szives felülfizetésekről ezuton mond hálás köszönetet a rendezőség.

— **Ulánusok Alsólendván.** A budapesti 4. hadtest parancsnoksága az alispán útján értesítette Alsólendva város előjáróságát, hogy a cs. és kir. 12. sz. ulánus-ezred 2. és 3. százada és altiszti iskolája március 9-én Alsólendvára érkezik. Az ulánusok március 1-én indulnak Tolnárról, 7-én Nagykanizsán lesznek, aztán Alsólendván és Csáktornyan keresztül Vasadra mennek.

— **Az ipartestület közgyűlése.** Az alsólendvai-hosszafalui ipartestület ez évi rendes közgyűlést március hó 3-án délután 2 órákor tartja meg a testület saját helyiségében. Tárqsorozat: 1. Elnöki megnyitó és jelentés a lefolyt évről. 2. A jegyzőkönyv hitelesítése. 3. A számvizsgálók által megvizsgált zárszámadás bemutatása és a pénztárnak a felmentvény megadása. 4. Tisztújítás. 5. A jövő évi költségvetés előirányzása. 6. Esetleges indítványok.

— **Feltételességből agyonlötö az urát.** Pénteken este hat óra után veres családi dráma színhelye volt Kerkatófalú község: Horváth Mihály cigányprimást agyonlötö a felesége. — Horváth Mihály messze vidéken egyike a legismertebb és legkedveltebb cigányprimásoknak; ismerték és szerették az egész környéken és nem volt nagyobb mulatság vagy lakodalom, ahol ne ő játszott volna bandájával. Családi élete kezdetől fogva szerencsétlen volt. Felesége állandóan rossz viszonyban élt, házasságának tíz esztendeje alatt az asszony vagy negyvenszer hagyta el, megszökött tőle, mindannyiszor jelentékeny anyagi kárt okozván neki, a primás azonban minden alkalommal megbocsátott a hülsen feleségnek és visszafogadta a családi tüz helyhez. — Pénteken este fél Horváth Mihály téjt ment a szomszédába. Hat óra elmult, amikor hazafelé igyekezett. Az udvarban eléje állt a felesége, revolvért rántott elő a köténye alól, mellének szegett a fegyvert és rákiáltott:

— A szeretődnél voltál, ugy-e? Most leszámolunk!

A következő pillanatban eldördült a revolver és a szerencsétlen cigányprimás eszméletlenül terült el a földön. A lövés zajára összefutottak a szomszédok, a cigányprimást bevített lakásába, de Horváth Mihályon már nem lehetett segíteni, a revolverösevs megölté a szerencsétlen embert, este félnyolcra kiszenvedett. A férjgyilkos aszszonyt letartóztatták. Azt valja, hogy azért lötte agyon az urát, mert az tékozló életmódot folytattott, minden keresetét elpazarolta és szeretőket tartott magának, ami őt mőfelett elkéséritte.

— **A fúrdőreszvénytársaság alakuló közgyűlése.** Tegnap, szombaton délután fél 4 órákor tartotta alakuló közgyűlést a város ház tanácsstermében az Alsólendvai Fúrdőreszvénytársaság. — A közgyűlést, melyen mintegy 25 részvényes vett részt, K. Hajós Mihály kir. tanácsos vezette. Jegyző dr. Wollák Adolf volt. Elnöklő K. Hajós Mihály indítványára a közgyűlés, miután a részvények mind jegyezve vannak, az „Alsólendvai Fúrdőreszvénytársaság”-ot megalakultnak jelentette ki. Az alap-szabály-tervezetet Raffensperger József olvasta fel s azt kevés módosítással el is fogadták. Ezután megválasztották Stausz Józsefet pénztárnak, Baranyay Bélát pedig könyvelőnek. Elnököt, alelnököt, igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagokat az alapítók választanak 3 évre. Elhatározta végül a közgyűlés, hogy az újabb szakértői tervek beérkezése és jóváhagyása után kiírják a pályázatot a fúrdő megépítésére, ami valószínűleg már ápr. hóban meg fog kezdődni.

— **Szerencsétlenség a fegyverrel.** Szombaton este csaknem végzetes szerencsétlenség érte Hauer János helybeli kéményseprő-segedet. Hauer felkereste lakásán egyik barátja, egy szabó-segedé, aki beszélgetés közben eldicsekedett vele, hogy ő zándékon revolvert hord magánál. Hauer elkeré a revolvért és forgatta, nézegette. Közben a fegyver elsült és a golyó Hauer János tenyerében turódott s a csukló-csontban akadt meg. — A súlyosan sérült legény másnap reggel elutazott Zalaegerszegrre, ahol most a kórházban ápolják.

— **Vásárárthelyezések.** A kereskedelemlügyi miniszter megengedte, hogy Csáktornyan a június 30-ára eső országos vásár ez évben kivételesen július 1-én és október 13-ára eső vásár október 14-én tartassék meg. — Rácánizásan pedig a május 16-ára eső országos vásárt ez évben kivételesen két nappal később, május 18-án fogják megtartani.

— **Örült a vonaton.** Kedden délután nagy ribillió okozott az Alsólendváról Csáktornyára menő vonat harmadosztályi utasai között egy örült ember. Alsólendván beszállt a vonatra egy 35—40 év körüli iparoskineztés ember s alig, hogy helyet foglalt egyik harmadosztályi kocsi-ban, egy zsinorra felfűzött kisebb meg nagyobb krumplikból álló „olvasót” húzott elő és azt az utjai között morzsolva, fenhangon, csaknem kiabálva imádkozott. A kocsi utasai azonnal észrevették, hogy örültel van dolguk s különösen a gyengébb idegzetűek félve húzódtak el az örült ember mellől s visszafójtott lélegzettel várták a fejleményeket. Az pedig mikor már vagy négyszer végzett a „Miatyánk”-kal és „Üdvözlegý”-gyel, átért a nacionálejára és kérdezés nélkül elmondta, hogy ha a zsidók reá hallgatnak, nem feszíték meg Jézust, mert Jézus ártatlan, egyedül csak ő a bűnös, mert ő csinálta a kecskeméti földrengést. Egyik utas elment a kálauzért, hogy csináljanak valamit az örült emberrel. A kálauz jött is és elsősorban a jegyet kérte a kecskeméti földrengés okozójától. Erre a furcsa utas elkezdett odatítani:

— Én az isten vagyok, most Rómába megyek a pápához és pápa leszek!

Aztán elhalgaltott és ujából imádkozni kezdett. Közben a vonat beért a csáktornyai állomásra, ott a kálauz értesítette a szolgálatot teljesítő határrendőröket, kik a pápa utódját, akinek a kecskeméti földrengést köszönheik, leszállították a vonatról és őrizet alá vették. Kilétt még nem tudják.

— **Perselyfosztogatók a helybeli r. k. templomban.** A helybeli róm. kath. templom Szent-Antal persejyét a mult hét péntekjén reggel ismét feltörve és kirabolva találták. Ez két hónapon belül a harmadik eset, hogy gaz lelkek kiűrtették a perselyt. A rablás minden valószínűség szerint most is a kora reggeli órákban, kevésivel a templom felnyitása után történt, amikor a sekrestyés néhány percre eltávozott a templomból. A plébánia-hivatal feljelentésére a csendőrség nyomonzza a legutóbbi perselyrablás tettesét, de eddig eredménytelenül.

nak és a jó füvek s igen tápláló herefélék kipusztulnak a kevés értékű szénát nyerünk. Ott tehát, hol felesleges víz van, annak — ha viszonyaink megengedik — akár nyílt árkokkal, akár alagcsövekkel levezetéséről kell gondoskodunk. Ahol pedig patak vagy folyó van a rétek közelében: ott használják fel a vizet öntözésre. Ezen munkálatok rendszeren bőven meghozzák a beléjük fektetett pénz kamatait.

Öntözési, lecsapolási terveket a kulturtermékek ingyen készít a gazdának, csak hozzá kell fordulni.

Ilyen hasznos és szükséges munkálatok továbbá a boronálás, hengerezés és a gyomirtás.

Szántóföldi növényeinknél tapasztaljuk, hogy rendszeres talajműveléssel, szántással, boronálással, kapálással a talajt kiteve a meleg s a levegő hatásainak, szabályozva és megőrizve benne a nedvességet: a nyers tápláló anyagokat a növények által felvehető folyékony, kész tápláló anyagokká változtatjuk át s ezáltal nagyobb terméseket biztosíthatunk.

A rétek, legelők talaja — sajnos — vajmi ritkán részeseül a melegnek és levegőnek behatásaiban s ez az oka, hogy nem lévén elegendő kész tápláló anyag, réteink termése csökken.

Szükséges tehát meleghez és levegőhöz juttatni a rétet és legelő talaját, s ezt boronálással érjük el.

A boronálást lehetőleg láncboronával, vagy ha az nincs: jó vasfogas-boronával tavasszal végezzük, akkor, amidőn a talaj felszikkadt s a mohás, gazos rétekről ilyenkor felszaggatott mohát, gyomot, giz-gazt összegyűjtve, égessük el s a hamut szórjuk el a réten, legelőn.

Hogy a tavaszi boronálás milyen jó hatása, bizonyítja egy Wolf nevű német gazdának a kísérlete, aki pontosan megmérte a boronálatlan réteink is, meg a megboronált réteink is a termést és a megboronált részen kapott 2 kaszálásra kataszteri holdankint 3711 kg. szénát, a boronálatlanon pedig csak 2215 kg. szénát. A boronálással tehát 1469 kg. széna haszna lett, ami a mostani szénaárak mellett (6 kor. mázsánként) 89 kor. 76 fillérnek felel meg.

Akinek azonban esetleg tözeges, nedvesebb agyagtalaja réteje van, melyen a növényzet télen át felfagy: az ne boronáljon, hanem hengerezzen tavasszal.

A rétet és legelő növényzetére káros gyomokat, mint a kutyatejfélék, kikerics, csalán, szertövis, bogács, aranka stb. annál is inkább irtanunk kell, mert különösen az utóbbiak irtását a mezőrendőri törvény is elrendeli. Ki kell irtanunk továbbá a haszontalan cserjéket, bokrokat is.

Ami a legelőkön levő gyomok, bokrok irtását illeti, azt elsősorban a pásztoroknak kell kötelezőgük tenni s a pásztor-felfogadások ezen munkák lelkiismeretes teljesítését kikötni. Azonban ne csak kössük ki ezeket a felfogadások, hanem nézzünk is utána, hogy megtegyék.

A réten, legelőn levő egyenetlenségeket: hangyaboly, vakondtúrásokat el kell időnként teregetni s a kaszálón levő köveket összeszedni.

Mindezen munkálatok természetesen a körülményekhez mérten több-kevesebb költséggel járnak, azonban az bőven megtérül az általuk elérendő haszonban.

Amint a szántóföldi termelésnél nem elegendő az, hogy a talajban levő nyers növényi tápláló anyagok rendszeres műveléssel a meleg, levegő és nedvesség behatása következtében átváltoztassanak a növények által felvehető kész tápanyagokká, hanem szükséges, hogy a természetben elvitt növényi tápanyagok trágyafélékben vissza is pótoltsanak, mert különben a talaj kimerül, elsoványodik, — épügy csökken évről-évre réteink, legelőink növényi tápanyag-tartalma s így terméseredménye is, ha kellő trágyázásban nem részesülnek (vagy ha a víz el nem iszapolja időnkint, mely szintén megfelel a jó trágyázásnak legtöbbször) s a term. és fogyatkozásával csökken egyben annak minősége is, mert elgyengült, kiszárolt talajon a jó füvekkel szemben a rosszak fejlődnek, gyarapodnak nagyobb mértékben.

(Folytatása következik.)

Vigyázzon egészségére!

Megbízható és jó minőségű **nikotinmentes cigaretta-hüvelyeket** csak **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papírkereskedésében Alsólendván szerezhet be.

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

A Polnisch Árpád lenti-i erdőmester által az éj sötét leple alatt ellenem 1912. évi február 12-én este 1/2 10 órakor intézett orvtámadásért bírói uton szerzek magamnak elégtételt.

Lenti, 1912. évi február 14-én.

Höhn Béla
köjegyző.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Elsőrendű minőségű, 2 méter hosszú, tölgyfából faragott szőlőkarók

kaphatók **MAYER ÖDÖNNÉL**
Alsólendván. 15-8

A karók megtekinthetők az eladónál, vagy **Blau Sándor** vasuti vendéglősnél, ahol a raktár van.

Egy ügyes tanulóleány
nyomdánkban fizetéssel azonnal felvétetik.

Dr. Hollósi Pál

ügyvédi irodáját

Zalaegerszegen, a **Kaszter-féle házban** (egy házban a közjegyzői irodával)

megnyitotta.

2-2

Szőlőtelepemen

elsőrendű szokványminőségű

szőlőoltványok

kerülnek eladás alá. 7-6

MOKK GYULA

m. kir. szőlőszeti és borászati felügyelő

TAPOLCZA (Zalamegye.)

Hegedűhúrok

mindenféle fajtában a legolcsóbban kaphatók
Balkányi Ernőnél Alsólendva.

BUTOR!!

Asztalos és kárpitozott, valamint vas- és rézbutorok nagy raktára.

Schwarcz Lipót Varasd.

Legolcsóbb, legelőnyösebb bevásárlási forrás teljes menyszonyi kelengyék, szállodák, vendéglők és magánosok részére.

52-1

Képes mintakönyv kívánatra ingyen!

MAYER ÖDÖN, ALSÓLENDVA

ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ (Főut, Balkányi-féle házban.)

52-10

Legjobb gyártmányu fali és zsebórák 3 évi jótállással kaphatók.

Arany és ezüst ékszerek s kina-ezüst disztárgyak dús választéka.

Órajavítások pontosan eszközöltetnek.

Legszébb hangu és legjobb gyártmányu **beszélőgépek** és **lemezek** kaphatók.
Mindennemű látszerek és időmérők.

A tisztelt vendéglős urak figyelmébe!

Van szerencsém a t. vendéglős urak becses tudomására hozni, hogy a jóhirű HAGGENMACHER-FÉLE BUDAFOKI SÖRFŐZŐDE képviselőt Alsólendva és vidéke területére elnyertem és állandóan raktáron tartom úgy hordókban, mint üvegekben e hirveves gyár elsőrendű gyártmányu söreit.

Midőn ezen körülményt a t. vendéglős urak figyelmébe ajánlom, b. megrendeléseiket kérem tisztelettel 10-8

MAYER ÖDÖN Alsólendva.

A „HUNGARIA“ Ált. Biztosító Részv.-Társ.

nagykanizsai főügynöksége
a Nagykanizsai Takarékpénztár
Részvénytársaságnál.

Telefon 231. sz.

Telefon 231. sz.

Részvénytőke:
6,000.000 kor.

Elnök: Gróf Károlyi Imre.
Igazgatósági kiküldött: Br. Fejérváry Imre.

Tűz-, baleset-, szavatossági-, élet-
és népbiztosítás, betöréses lopás-,
jég-, üveg- és állatbiztosítás.

Központi székhely: Budapest, Károly-
körút 2. (Kossuth Lajos-utca sarkán.)

Olcso díjak! Modern feltételek!
Kartellen kívül! 10-5

Helyi ügynökök minden helységben al-
kalmaztatnak.

Megkeresések eziránt a „Nagykanizsai Takarékpénz-
tar“-hoz Nagykanizsára intézendők.

Hirdetések jutányosan felvételnek e lap kiadóhivatalában

Egy jó házból való fiu, ki 15-ik életévét
betöltötte s jól ír és számol,
pincér-tanoncnak
azonnal felvétetik
HUBER ALAJOS vendéglősnél
BELATINC. *—8

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magá-
nosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamelia
három fenyővel

Köhögés rekedtség, hu-
rut, elnyálkás-
odás és gör-
csös köhögés

ellen legbiztosabban használhatók.
Csomagonként 20 és 40 fillér, doboz-
ban 60 fillérért
kapható Alsólendván Fuss F. Nándor
gyógyszertárában. 24-9

Kapható Maschankzer Henriknél Alsólendván

EPPINGER SAMU

gőzmalomtulajdonos Alsólendván

Értesitem a t. gazdákat és földbirtokos
= urakat, hogy saját házamnál =

az összes gabonaneműeket

bármilyen mennyiségben, mindenkor a
legmagasabb árért vásárolom.

52-24 EPPINGER SAMU.

SCHMIDT EDE

ZONGORATERME

- CSÁKTORNYA. -

AJÁNLJA ELSŐRENDŰ MINŐSÉGŰ
ZONGORÁIT ÉS HARMONIUMAIT A
- LEGMODERNEBB KIVITELBEN. -

Zongorák . már 500 koronától feljebb.

Harmoniumok . 150 „ „

Czimbalmok . . 100 „ „

Következő világhírű cégek raktára: Bösendorfer, Oeser,
Ehrbar, Förster, Schmiedrel & Kunz, Lauberger & Gloss,
Malivane, Dörr, Mannborg, Kotykiewicz, Weidig, Petrof,
Chmel, Pemetschke, Koch & Korselt, Stingl.

Igen olcsó átjátszott hangszerek folyton kaphatók. Régieket
átcserelek újra. — ZONGORAKÖLCSÖNZÉS. — Részletfizetés
áremelés nélkül. 52-40

Szives tudomásul!

Lakásomat Városház-utca, Tivadar-
féle házba (I. emelet) helyeztem át.

OSZESZLY M. VICTOR
a munkásbiztosító pénztár megbízottja

Egy új, jó karban levő, jól
járó, ötjáratu, vizierőre és
benzinmotorra berendezett

MALOM

(3 kövel és 2 hengerrel) 3-1

az országúttól 20 lépésnyire,
családi okok miatt szabad
kézből olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Filó Mihály molnár
FELSŐSZÖLNÖK

STOCK-COGNAC Medicinal

hivatalos ólomzárral ellátott palac-
kokban mindenütt kapható.

Camis és Stock

gőzüzemű gyárából

BARCOLA. 30-10

Kapható Alsólendván: FREYER
LIPÓT csemegeüzletében.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZÖR
kevesebb
a gond,
II-SZÖR
kevesebb
a munka,
III-SZÖR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN“ a
sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is.
Bármily harmatnál permetezhet vele!
Semmi üledéke nincs! Számatalan eisi-
merő nyilatkozat. — Kérjen ingyen és
bérmentve leírást a 20-4

FORHIN-gyártói, Bpest,
VI., Váci-ut 93.